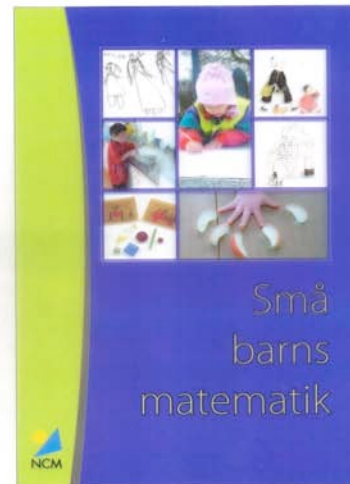

Små
barns
matematik

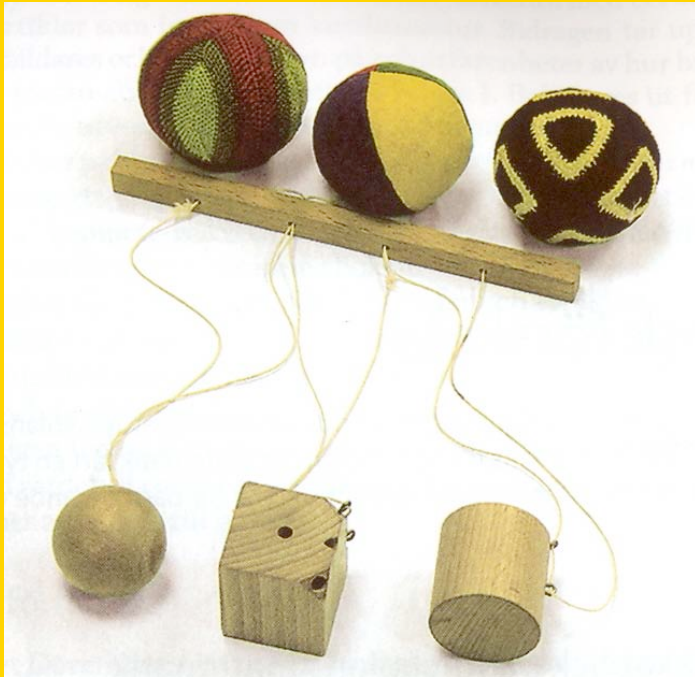

Små barns matematik,
språk och tänkande
går hand i hand

Görel Sterner

Matematikbiennalen 2006, Malmö

Svensk förskola

"En uppfostran av människan utan matematik och i synnerhet utan grundläggande kunskap om talen, vartill sluter sig kunskapen om form och storlek, blir därför lappverk utan någon enhetlighet" (Fröbel, 1826)

- fascinera barn att utveckla sin uppfattning om form och rum
- uppleva den rumsliga dimensionen med hela kroppen
- utveckla sin språkliga förmåga
- utveckla förmåga till samlek

Lpfö 98

Utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga
att leka och lära

Utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera
och ge uttryck för sina uppfattningar

Utvecklar sin förmåga att upptäcka och använda
matematik i meningsfulla sammanhang

Utvecklar sin förståelse för grundläggande egenskaper
i begreppen tal, mätning och form samt sin förmåga att
orientera sig i tid och rum

Lärares uppfattningar om matematik

Matematik är inget för förskolebarn. Tids nog får de möta den i skolan.

Matematik är en avgränsad aktivitet som dock förväntas vara skolförberedande.

Matematik utgör en naturlig del i alla situationer. Den bara finns där.

Matematik måste problematiseras och synliggöras i för barnen meningsfulla sammanhang.

Ett utvecklingspedagogiskt förhållningssätt

- skapa och fånga situationer som kan utmana barns språk och tänkande med fokus på matematik
- låta barnen dokumentera sina upplevelser och sina tankar
- låta barnen berätta och reflektera
- låta mångfalden av barns idéer bli utgångspunkt för nya utmaningar

Utdrag ur Karins loggbok september 2003

G I samlingen idag tog jag fram våra plastbjörnar. Jag läste en fingerramsa som handlade om fem björnar. Barnen fick använda fingrarna men jag bad också några barn att komma fram och ta en björn ur burken för varje antal jag lade till i ramsan. Barnen fick räkna sina fingrar och vi räknade björnar och såg att det blev fem.

T Vi använder oss mycket utav rim och ramsor. Det intresserar alla barnen.

L Det går att använda material till rim och räkneramsor så att barnen får se det konkret framför sig och får variation.

U Det jag vill i arbetet är att visa konkret och att det går att göra saker på olika sätt.

Utdrag ur Karins loggbok februari 2004

- G** E känner på två mjölkpaket och jämför tyngden i dem. Hon säger att det ena är tyngst och i det paketet är det mest mjölk. Då blir det tyngst.
- T** E visar att hon jämför, uppskattar och (trots att paketen har exakt samma form och storlek) förstår att mängden mjölk har en avgörande betydelse för vilket paket som är tyngst. Hon använder ord och begrepp kopplat till "volym" då hon resonerar om förhållandet mellan innehåll och vikt.

L Matematiken finns i barnens vardag och de använder matematik för att lösa och förstå små "problem". När jag först reflekterade över situationen kopplade jag bara matematiken till vikt. Men när jag läste i litteraturen om mätning och rumsuppfattning insåg jag att det förstås handlar om begreppet volym också.

U Jag skulle vilja utveckla mitt matematik-kunnande mer så att jag blir bättre på att "fånga matematiken i flykten" och ställa utmanande frågor och föreslå utmanande aktiviteter utifrån barnens föreställningar.

Ju mer man kan om matematiska begrepp och hur de hänger ihop med varandra, desto lättare är det att skapa utmaningar kopplat till barnens tänkande. Kanske tycker E att det skulle vara spännande att undersöka om t.ex. en väldigt liten sak kan väga mer än en stor sak och tvärtom.